

Suomen Maantieteellinen Seura
Geografiska Sällskapet i Finland
Geographical Society of Finland

Helsinki, 21.4.2009

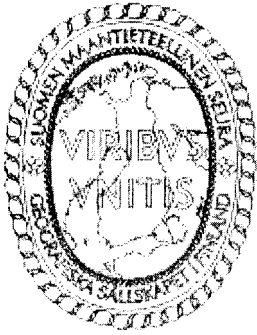
Opetushallitus, pääjohtaja Timo Lankinen
Perusopetuksen tavoitteita ja tuntijakoa valmistelevalle työryhmälle

KANNANOTTO MAANTIEDON PERUSOPETUKSEN PUOLESTA

Koska perusopetuksen tuntijakoa ollaan muuttamassa, haluamme muistuttaa maantiedon tärkeästä merkityksestä oppilaan maailmankuvaa rakentavana aineena. Maantiedon tunneilla oppilaalle muodostuu tietopohja maapallon erilaisista alueista ja kulttuurien kirjosta, jota tarvitaan esimerkiksi uutisten ymmärtämiseen. Maantiedon opetuksessa on keskeistä ihmisen ja luonnon vuorovaikutus, jota tutkitaan oppilaan omassa lähiympäristössä. Tämä edistää kestäväen kehityksen edellytysten ymmärtämistä sekä kasvamista aktiivisesti omasta elinympäristöstään huolehtivaksi kansalaiseksi.

Maantiedon opetuksessa on mahdollisuus kehittää kansalaisen perustaitoja (karttatyöskentely, kenttämittaukset), opiskelutaitoja (tiedon haku ja arviointi), vuorovaikutustaitoja ja moraalialia. Maantiedon opetukseen liittyy tietoisuus omasta kulttuurista, yhteiskunnasta ja identiteetistä sekä muiden yhteiskuntien ja kulttuurien ymmärtäminen ja arvostaminen. Myös kotimaan ja muun Euroopan tunteminen on tärkeää.

Nykyään monet keskeiset, yhteiskuntaa, ympäristöä ja taloutta koskevat kysymykset ovat globalisoitumisen vuoksi luonteeltaan maantieteellisiä. Esimerkiksi ilmastonmuutoksen tarkastelu on luontevaa juuri maantieteelle, joka on luonteeltaan monia näkökulmia yhdistelevää ja monitieteisesti sekä ekologiset että yhteiskunnalliset merkitykset huomioivaa. Maantiede tarjoaa ympäristötietoisuuteen kasvamisen lisäksi taitoja ongelmien ymmärtämiseen ja hallitsemiseen. Uusi teknologia paikkatietoanalyseineen tarjoaa perusteltua pohjaa luotettavalle päätöksenteolle

Suomen Maantieteellinen Seura
Geografiska Sällskapet i Finland
Geographical Society of Finland

globaaleista ongelmista paikalliselle tasolle. Tästä syystä nuorista GIS -osaajista onkin selvästi pulaa Euroopan laajuisilla työmarkkinoilla. Maantieteilijät työllistyvät hyvin erilaisille aloille.

Maantiedon opetuksessa oppilaat tottuvat elektronisten karttojen käyttöön jo alimmilta luokilta lähtien. Karttataitoja oppimalla luodaan pohjaa yläkoulun ja lukion tietokantoja hyödyntävälle opetukselle. Paikkatietokantojen kattavuus tekee niiden käytöstä kansalaistaidon, jota ilman yksilön on vaikea turvata oikeuksiaan ja osallistua tietoyhteiskunnan toimintaan.

Näistä syistä peruskoulun maantiedon opetukseen tarvitaan vähintään nykyinen tuntimäärä.

Suomen Maantieteellisen Seuran puolesta

Professori Markku Tykkyläinen
puheenjohtaja

Professori Tommi Inkinen
sihteeri

Kannanottoa tukevat maantieteen alan laitokset eri yliopistoissa

Risto Kellu
Turun yliopisto

Jarmo Kortelainen
Joensuun yliopisto

Jarmo Ruuska
Oulun yliopisto

John Westerholm
Helsingin yliopisto